

RIKSADVOKATEN

Førstestatsadvokat Bjørn Soknes
Trøndelag statsadvokatembeter
Postboks 7733 Sluppen
7468 Trondheim

DERES REF.:

VÅR REF.:
2014/01754-008 PEO009
046.1

DATO:
27.10.2014

UNDERSØKELSE AV STRAFFESAK I HORDALAND POLITIDISTRIKT I LÆRINGSØYEMED

Den såkalte "Monika-saken" i Hordaland har som kjent vært gjenstand for en omfattende medieomtale. Det har kommet frem at saken ble henlagt av Hordaland politidistrikt 15. august 2012 som intet straffbart forhold, men at man etter klage fra bistandsadvokaten besluttet å gjenoppta etterforskingen i mai 2014.

Riksadvokaten har ikke hatt saken til behandling. Den mediemessige omtalen, især det som har kommet frem om omstendighetene rundt dødsfallet og politiets behandling av saken fra dødsfallet fant sted 14. november 2011 og frem til det ble besluttet å gjenåpne etterforskingen, gjør det i seg selv nærliggende å undersøke om arbeidet kan gi grunnlag for å trekke politi- og påtalefaglig lærdom av det. Å utvise vilje til læring i saker som gir grunn til det, er etter riksadvokatens syn av avgjørende betydning for å opprettholde befolkningens tillit til politiet og påtalemyndigheten.

På denne bakgrunn besluttet riksadvokaten 22. oktober d.å. at den nevnte delen av etterforskingen og den påtalemessige behandlingen skal undersøkes nærmere i et læringsperspektiv. Undersøkelsen skal utføres av en arbeidsgruppe oppnevnt av riksadvokaten og som skal avgi en rapport hit. For å unngå at det skapes grobunn for mistanke om at undersøkelsen ikke er kritisk nok til å avdekke det reelle læringspotensial, og av hensyn til den fortsatte etterforskingen i den aktuelle saken, har riksadvokaten kommet til at undersøkelsen bør utføres av personer som ikke har hatt noen befatning med saken eller er ansatt ved Kripos, Hordaland politidistrikt eller Hordaland statsadvokatembeter.

Arbeidsgruppen gis følgende

MANDAT

Arbeidsgruppen skal undersøke etterforskingen og den påtalemessige behandlingen i den såkalte "Monika-saken" i Hordaland politidistrikt med et læringsperspektiv.

Undersøkelsen skal ta for seg perioden fra dødsfallet fant sted og frem til politiet traff beslutning om å gjenoppta etterforskingen, og skal gjennomføres uaktet av utfallet av den videre behandling av den underliggende straffesaken.

Undersøkelsen skal rette seg mot bl.a. følgende punkter:

1. Ledelse, organisering og ansvarsfordeling

Arbeidsgruppen skal undersøke om etterforskingen ble ledet og organisert på en hensiktsmessig måte, og med klare ansvarsforhold. Det bes særskilt om en vurdering av

- etterforskningsgruppens kompetanse, sammensetning, ansvarsfordeling og organisering samt samarbeidet med personellet på Sotra
- om etterforskingen ble ledet av en politifaglig etterforskningsleder
- om det ble utarbeidet etterforskningsplaner eller gitt noen etterforskningsordre
- hvilke ressurser etterforskingen hadde tilgang til
- om det ble ytt bistand fra Kripas, hva bistanden eventuelt bisto i, hvorfor det ikke ble gitt ytterligere bistand før saken ble henlagt, og om det var andre spor det kunne være nærliggende for Kripas å følge opp
- om politimesteren har utarbeidet generelle instruksjoner for behandlingen av denne type hendelser/saker, og graden av etterlevelse av disse.

2. De enkelte etterforskingsskritt

Arbeidsgruppen skal gi en deskriptiv beskrivelse av hvorledes etterforskingen nærmere ble gjennomført, herunder

- hvilke etterforskingsskritt som ble utført, og hvilke etterforskingsskritt som ble vurdert, men som en valgte ikke å utføre
- hvilke bevis ble innhentet og hvordan de ulike bevis ble behandlet, og hvilken begrunnelse som lå til grunn for det
- i hvilken utstrekning det ble brukt sakkyndighet, eventuelt hvorfor dette ikke ble gjort
- om det ble gjennomført noen rekonstruksjon, eventuelt hvorfor dette ikke ble gjort
- hvilke strategiske beslutninger/avgrensninger som ble foretatt underveis i etterforskingen.

3. Den påtalemessige behandlingen

Arbeidsgruppen skal klarlegge

- påtalepersonellens rolle i etterforskingen, herunder samspillet mellom politifaglig etterforskningsleder og påtalejurist
- hvilken kode som ble lagt til grunn ved registreringen av saken, og hvorfor
- hvem som var involvert ved påtaleavgjørelsen
- om det er riktig at saken ble henlagt som selvdrap
- hvilket bevis- og beslutningsgrunnlag som lå til grunn for påtaleavgjørelsen
- om politiet konsulterte statsadvokaten underveis i etterforskingen og/eller forut for at en besluttet å henlegge saken.

4. Engasjement fra etterforsker utenfor saken

Det har kommet frem gjennom medieomtalen at en etterforsker i samme distrikt, som ikke selv deltok under etterforskingen, ga uttrykk for at han hadde noe å tilføre saken.

Arbeidsgruppen skal undersøke hvilke opplysninger det dreier seg om, og hvordan dette

ble håndtert av dem som hadde ansvar for saken. Det understrekes at dette kun gjelder så langt det er av betydning for undersøkelsen av etterforskingen. Arbeidsgruppen skal ikke undersøke politidistriktets generelle rutiner for varsling, hvilket hører under distriktet selv og Politidirektoratet.

5. Vurdering og læringspunkter

På bakgrunn av undersøkelsene som nevnt i punkt 1-4 skal arbeidsgruppen vurdere om noe burde blitt gjort annerledes, og hvilke generelle læringspunkter som kan trekkes ut av dette. Arbeidsgruppen skal i sin rapport gi råd om hvordan de læringspunkter den måtte avdekke kan implementeres i politi og påtalemyndighet.

6. Forholdet til pågående etterforsking

Arbeidsgruppen vil måtte foreta sine undersøkelser parallelt med både den videre etterforskingen av dødsfallet og Spesialenhetens etterforsking på bakgrunn av anmeldelsen av personer som tok del i den innledende del av etterforskingen. Det legges til grunn at de ulike prosesser kan gjennomføres uten å komme i konflikt med hverandre, men arbeidsgruppen må forsikre seg om at de undersøkelser den ønsker å foreta, ikke kommer i veien for etterforsking. Arbeidsgruppen skal ikke innhente dokumenter som er blitt til ved Spesialenhetens etterforsking. Det samme gjelder dokumenter fra den fortsatte etterforskingen av selve straffesaken etter at den ble gjenopptatt.

7. Gjennomføring og frist mv

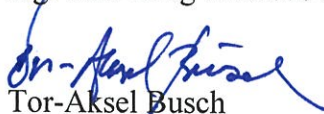
Arbeidsgruppen skal avgi sin rapport snarest mulig, og senest innen utgangen av januar 2015. Undersøkelsen skal ikke utelukkende bestå i en gjennomgang av sakens dokumenter, men også baseres på intervjuer.

Arbeidet honoreres ikke særskilt, men Riksadvokatembetet dekker nødvendige utgifter som reise og opphold mv. som arbeidet fører med seg.

8. Sammensetning

Førstestatsadvokat Bjørn Soknes, leder
Politioverbetjent Bjørn Kåre Dahl, Rogaland politidistrikt
Politiadvokat Hilde Hermanrud Strand, Oslo
Politioverbetjent Ole Morten Størseth, Follo politidistrikt
Politioverbetjent Ingrid Tveit, ØKOKRIM

Riksadvokaten takker for at De har sagt dem villig til å lede dette viktige arbeidet.

Tor-Aksel Busch

Knut Erik Sæther
Ass. riksadvokat

Kopi: Justis- og beredskapsdepartementet, Politidirektoratet, politimesteren i Hordaland, sjefen for Kripas og arbeidsgruppens medlemmer